

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton estig
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az elesendesülő Szerbia.

Az mondják; Szerbia az utolsó emberig küzd. Ez annyiban igaz, hoy ott meg a hatvanon túl lévő embereket is behívták fegyver alá, de azért az az „utolsó emberig” mégis csak tulzás lesz, mett hiszen, habár a szerb hadvezetőségben változások történtek ott is csak belátják apráinkat, hogy az utolsó emberig való harc teljesen céltalan és eredménytelen volna. Kitartó küzdelemre bízathatta a szerbeket az a reményesség, hogy majd segítséget kap a szövetségeseitől, ámde ez a reményesség foszladozóban van. A mi egyesült csapataink mennek lefelé, szívébe, a bolgar halad dél és nyugat felé egyaránt és délnyugaton az albánok is dolgoznak. Az egykori kis Szerbia, mikor a balkáni népek háboruja után Nagszerbiává vált, annyi idegen nemzetiséget kényszerített a határai közé, annyi nem illetékes területet foglalt el, hogy azokkal még békeidőben sem bírt. Még kevésbé most. Az albánok délen betörték az elvett régi városaikért, a bolgárok pedig már a Koszovópölje felé, magyar néven a Kigómező felé járnak s ha onnan elérik (azóta talán már elis érték) a Lim-tolyó vidékét, akkor a szerb hadsereg maradványa még attól is el lesz zárva, Montenegróba menekülhessen. Akkor aztán mit csinál? Utolsó emberig elesni — szép frázis, de utolsó emberig éhenhalni, ez nem lehet.

Bár hiszen Montenegró is támadás alatt van már. A mi csapataink eddig csak arra szorítottak, hogy fékentarsták a feketehégyi bandákat s a tenger felől lehetetlenné a Lovcsen ágyuit. De most már más irányu ott is hadművelet. A csapatok megmozdultak és előre mozognak Orlovácnál és Avtovácnál, a Sasulésen és a Kisértethegyen már megindultak, hogy mint a többi hadi területen, benyomuljanak az ellenség határába, Oda a szerb hadsereg maradványa hiába menekülne, a feketehégyek sziklaországja nincsen arra berendezve, hogy a maga emberin kívül másoknak is enni adni tudjon.

Igy Szerbia sorsa minden szívos ellentétlása mellett is meg van pecsételve. Nagyratlásáért megbűnhődik. Békében élhetett s fejlődhetett volna annak a régi politikának az elveivel, amely bennünk barátot látott és keresett, míg az új politika, az orosz

rubel és az oroszimádát a lejtőre vitte. Hiszen, mint a miniszterelnök mondta, megmarad azért az országnak, de kisebb lesz. Megmarad, mert hiszen nem is kell senkinek, a Balkánon az erőviszonyoknak úgyis úgy kell kiegyenlítődniök, hogy lehetőleg ne uralkodjon egyik balkáni nemzetsem a más nemzethez tartozóké fölé. De kisebbnek és csendesebbnek kell lennie Szerbiának, nagyhatalmi ábrándjait föl kell tennie a kéménybe a füstre, hogy

ott aszalpdjanak, a Dusán cár nagy birodalmáról való énekek a guzslicsárok nóái körébe vonulnak vissza s kikerülnek a realpolitikából, elvesznek a muszkarubeles népbolondítás szerszámai közül. Tűzfészek nem lesz többé. Valamikor Bosznia és Hercegovina volt a tűzfészek, azt pacifikáltuk és most Szerbián van a sor, hogy a boldog ábrándokról letéve, szerény és békés életet élhessen.

Czirbusz egyetemi tanár jubeliuma.

Negyven éve a tanügyi szolgálatában. — A kecskeméti főgimnáziumtól az egyetemi katedráig.

Negyven év... Október elején volt negyvenedik évfordulója annak, hogy Czirbusz Géza dr. a geografia kiváló egyetemi tanára, lapunk ilusztris fővárosi munkatársa a kecskeméti k. r. főgimnázium katedráján megkezdte áldásos tanári működését... Negyven év... Egy emberöltő. Czirbusznál még ennél is több. Mert nemcsak a katedrá, hanem a tudomány és a társadalom minden terén dolgozott, munkálkodott, széles ismeretét, nagy tudását szellemesen csillogtatva...

Es most, négy évtizedes nehéz munka után, esőndös, zajtalan jubileum jut osztályrészül Czirbusznak, az esprit nagy művészenek, a tudomány minden ágában ösmert jeles professzornak. Örömmel s bizonyos hálával ragadjuk meg az alkalmat, hogy a Felsőmagyarországi Hirlap hasábjain néhány sort szentelhesünk lapunk szíve en olvasott főmunkatársának, ritka jubileuma alkalmából.

Czirbusz Géza dr. 1853-ban született Kassán. Egyetemi tanulmányait Budapesten és mint kézikönyvtáros tanár Kolozsváron végezte. Szaktárgyaiból: fő drávan, történelem, német nyelv és irodalomból Budapesten tett vizsgálatot. Legkedvesebb tanárai voltak a középiskolában: Dr. Stóhr Antal, Nátafalussy Kornél, Károly Hugó; az egyetemen: Hunfalvi János, Somogyhegyi Fereocz piarista rendfőnök, Heinrich Gusztáv és Metzl Hugó. Ez utóbbi az etimológiára, Hunfalvi, kinek hűséges tanítványa, a geografiára serkentette.

Tanári működése.

A kegyes tanítórendben 1875-ben Kecskeméten kezdett tanítani. Tudatosan tanított az ország minden, hogy Magyarországgal és népeivel közvetlenül megismerkedjék. Elvonult, a társaságban nem szereplő

de felolvasó-asztalnál, iskolában és a sajtó terén szívesen látott ember volt mindenütt.

Az egyetemi bölcséleti kar 17 szótöbbséggel 1908-ban megválasztotta egyetemi rendes tanárrá, de két évig elodázták kinevezését, míg a koalíció bukása után Zichy János gróf akkori közoktatásügyi miniszter ő felségéhez juttatta a bölcséletkari határozatot. Amiótt keményen nekiestek is Czirbusznak a katedráról kicsöppentek.

Titokzós állásfoglalása a geológizáló geografia ellen irodalmi és hírlapi harcba keverte. Ellenfelei meg a londoni Geographical Journalba is kivették a hazai geográfiai perpatvar, de Czirbusz dr. ott is helyt állott elveiért és geográfiai felfogásáért, miként itthon.

Az események, főleg az európai háboru Czirbusznak adtak igazat. A földet és népeit egybekapcsolatlan kelt ismernünk és elméleti geografia helyett a gyakorlati földrajzra kell az ifjuságot tanitanunk. Nemzeti geografia kell ma, nem geológizáló földrajz. A középiskolai tanítás tervezett tanácskozással a miniszter Czirbusz Gézát is meghallgatta, aki természetesen ott sem tagította, hogy 1. honi geográfiai kell alaposan tanitanunk topographiai, nemzeti és gazdasági alapon; 2. legalább 2 órában 6 éven keresztül egyfolytában kell tanítani a geográfát, de mindig Magyarországra való tekintettel.

Egyetemi előadásai igen látogatottak. Mindig két-háromszáz hallgatója volt. Még a háborus évben is 136; köztük 36 leány, 24 paptanárjelölt és több működvel. Rendszeresen két főkéllégiumot és két általánosabb mellékollégiumot hirdet.

Czirbusz — az író.

Irodalmi munkássága sokoldalú. Különösen Délmagyarországot szereti, mert Temesvárott két ízben

hét évet tanított; szerkesztője volt a Dóli Kárpátoknak, Természettudományi Füzeteknek, Főtítkára a turista és természetudományi társulatoknak és munkás tagja az Arany János-társaságnak. A Faust második részéről, Homunculusról és Schillerről írt dolgozatát, valamint Wagner Richard drámáinak méltatása erre vezethető vissza. Főmunkája: Magyarorszag a XX. századában Temesváron jelent meg. Hat kötetes nagy geografiája Nagybecskerekben. Aradon Wagnerről írt könyveskéje tetszett széles körökben. A Temesvárott nagy sikerrel színe került Heller karmester által komponált nagy operának, a Varázserdőnek szövegét Czirbusz írta.

Czirbusz Géza az úgynevezett self-mademan ünerejéből felküzdött ember, ki protekció és ismeretséget nélkül szakadatlan munkásságával egészen az egyetemi katedráig jutott. Ezér van sok ellenese, leszólója Budapesten, de van tömördek tisztelője az ország minden részében. Különösen tanítványai szeretik a mindig érdekes, sohanem sablon előadásait, igazságos lelkét és derűt, tréfára hajló szívet.

A gazdagok jegyzései.

Számon tartjuk mindennap, hogy kinek a neve van a hadi kölcsönt jegyzők között s a jegyzett összeg megfelelő annak a vagyonai és társadalmi helyzetnek, amit az illető ujhelyi polgár betöltött. Számon tartjuk a jegyzett összeget és számon kérjük, hogy milyen akadályai vannak, hogy a gazdag emberek ezresei kibújjanak a Wertheimokból és belekapcsolódjanak a milliókba, amit az ország — bizony inkább nem tehetős — népe ad, hogy támogassa katonáink nagy munkáját. A közélet helyi akarnokai nagyon szeretik, ha szavuk tulseng minden más szót, ha a véleményük irányt szab a városi élet folyásának, ha kritikák előtt alázattal hatlik meg mindenki. Es ha a vagyonai előkelőség kivaltságos fészkeibe még nem jutott volna el a mostani rendkívüli idők hire itt hozzuk emlékeztetükbe a gazdag uraknak, hogy most nincs idő a frázisokra és szónoklásokra, most az oltár, melyen az örök tűs ég, nem tömjént akar, hanem igazi áldozatokat, aranyat, pénzt, amelynek erejéből táplálni kell azt a forrást, amely ellátja vérrrel és energiával hadseregünket.

Biztosan hisszük, hogy Ujhelyben nem lesz szükség a kénysszer eszközeihez nyulni, hogy a vagyonai előkelűégeket, a jegyzések első front-

jába vessük. Hihetetlen volna, hogy ennek a hazafias városnak éppen a vezető polgárai felelőseknek meg arról a kötelességről, amelynek megértésében ennek a városnak a drágaság és az élet egyéb terheitől leginkább sújtott szegényebb népe meghatározó szerepet vállal. Az a szinte nevetségesnek látszó eset van itt, szegényebbek áldozatkészségének példáját kell a gazdagok szívét és kasszáját megnyitni. Nem kerülhet sor Ujhelyben a kényszer olyan eszközére, amely kibebítené az eszmé, a ól, szépséget, melyért melyért mindenkinek az életét és javait oda kell hordani az áldozatkészség szent oltárára. Vegye csak mindenki a kezébe az újságokat és olvassa el a rideg, szürke leírását annak, amit most a magyar fiúk művelnek és gondoljanak arra, hogy összeroppant hány nagy vagyon ha a magyar fiúk keze nem forgatná ugy a fegyvert? És akkor kinek lesz ereje ahhoz, hogy megtagadják a kérdést, amit a haza intés hozzájuk, amikor vérsivatarokba küldi édes gyermekeit? A szivatarok zengéséből szól a katona a polgárhoz, akinek oda kell adni minden fillérét...

Ujhelyi fiu levele

az olasz harcterről.

Megható jelenet az olasz halálmezőkön.

Hradil Vilmos, aki olasz harctéren teljesít szolgálatot, írja a le szű leihes Ujhelybe címzett levelében ezt a megrendítő jelenetet:

28.X. 1915.

„Újság eddig semmi nem volt. Most pár napja igen nagy harcok voltak. Nem volt megállásunk még éjjel sem, annyi dolog volt. Többször támadást intéztek taláné, de mindannyiszor vissza lettek csúnyán verve. Állásaink előtt annyi a halott, melyet a géppuska kaszája le, hogy a földet nem lehet látni tőlük.

Többször is próbáltak jönni, de már a halottaktól nem bírtak előre lépni. Tegnap délután oly gyönyörű dolog történt, amilyen soha nem fog történni a háboruban. Ott, ahol mondtam, hogy olyan közel állanak hozzánk, egyszer feltűnik egy piros kereszt zászló. És azért volt, mert sok sebesült is fektet elöttünk, de kik kötetlenül ott hevertek és úgy pusztultak volna. Akkor 11 foglyot is ejtettünk. A zászló feltűnése után jött a parancs, hogy ne löjjenek a mieink. És így is történt. Egyszer feltűnik a pap, kezében a szentséggel, magásra tartja. Egy levelet adott egy szanitéznek, ki oda ment hozzá és az volt a levélben, hogy hagyjuk eltemetni a halottakat. Megegyezték és el is temették. De először nálunk a főnagyur kiálott, és azt kiabálta: — Kommandant vor! Ekkor előlépett egy tiszt és mondta „Major“ a karján mutatta a rangját. Ezután ő tőlük is és mi tőlük is kimentek a tiszték és bakák is a front elé és keset szorítottak egymásnak emlékeket adtak szivart, csokoládét és pénz oseréteket meg sok más dolgokat adtak. A szanitézs embereink segítettek nekik eltemetni a tömördek sok halottat, szivart kaptak tőlük. Sokáig mutot-

gattak egymásnak, mert beszélni nem tudtak. Aztán elbucoszták, és visszament mindenki a helyére. Egy óra múlva, mint azelőtt, ismét dult a harc...

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

ruhaáruháznak nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú árak, olcsó árak.

Miért drága a szappan?

Mert most megesszük az anyagát.

A háború kitörése óta a szappan egyre drágul s a gazdaszezonok akik otthon mosatnak, mind hangosabban panaszkoznak. De szívják a fogukat azok is, akik a szappant kéz- és aromosásra használják, mert ennek a cikknek az ára körülbelül háromszáz perccenttel emelkedett, kitálatást nyújtva még alaposabb áramelkedésre.

A szappannak ilyen luxuscikké történi változása folytán több ízben fölmerült a kérdés, hogy mi történik hát azzal a sok zsiradékkal, amiből rendes körülmények között a szappant főzik? Hova tűnik el az a zsiradékféle, amit az asszonyok a háztartásokban a szappant-bügrékbe raknak és amiket a hentesek és a mézások a béke idején a szappan főzőknek potom áron eladói?

Hát erre az akas az lehet felelni, hogy az a zsiradékot, amiből eddig a szappant főzték, a mai nyomorúság idején a legjobb étvágyal megesszik. A bélhájól amelynek kellemetlen íze, és szaga van. szintén zsirt olvasztanak s ilyen nem épen izletes cikket a legtöbb hentes áru it, bo döggyé téve azokat akik hozzájutnak. A disznók belső része, valamint a marháké, amely a multban szappannak valóit foglalt magában, az ebédőasztalokra kerül és pedig százféle formában.

Ezeket a hajdan majdnem értéktelen apróságokat most részint zsirra olvasztják, részint töltelékül, vagy pótlékul használják fel, mert valamivel mégis olcsóbbak, mint például a szalonna, vagy hus. Ily módon történik, hogy a háztartásokban és a hentes üzletekben manapság nincs olyan levezett, hogy megvetett zsiradék, amit szappan készítéshez vendenek, mert valamennyi az innárr nem kényes gyomrokba kerül.

Hat ezért drága a szappan, amellyel mosnak, vagy mosakodnak.

HIREK.

Ne higyjünk

a híreknek, amik a hazugság szárnyain, kőszan, gazdatlanulá, rüpködnek, amiket forró fantázia, ideges türeimtelenség, hü reménykedés tállának ki és bocsájtanak utra. Nem szabad a jövő elődését azokra a hírekre alapítani, amik ellenséges országok és nepek belső forrongásáról, erejének, kitartásának, akaratának elankadásáról jönnek. Lehet, hogy igazak, lehet, hogy hazugok, lehet, hogy van valami bennük a valóságból, lehet, hogy

az álmok és vágyódások aranyhiméből szőtték csillogó szálait. Elolvassuk, meghallgatjuk a kőszan híreket, gondolkodhatunk rajtuk, de azokra alapítani, a jövő számításai komolyan felvenni nem szabad. Könnyelműség volna ezekben bízni, bűn volna enyhíteni a mi erőfeszítésünkön csak azért, mert abban bizakodnak, hogy odaát ugys gyöngülnek. Ami sikerünk eddig is a mi erőnk dus talajából nőtt ki, ezután is a mi energiánknak kell táplálni a jövő sikereit.

Ilt van előttünk a valóság, a szerb háború. Volt idő, amikor el akarták hitetni velünk, hogy Szerbia elzülött, nincs katonája, nincs élelme, nincs ágyuja, nincs muaióciája és már össze van téve a keze, hogy békét kérjen. És most, hogy végső leszámolésunk van velük, látjuk, hogy milyen csodálatos erővel védekeznek rettentő csapásaink ellen, hogy milyen elszánt lendülettel vetik magukat a biztos pusztulást rejtő küzdelembe, hogy minden utálatunk és megvetésünk mellett, amit az alattomos, orgyilkos nép iránt érzünk, el kell ismernünk, hogy erejük és akaratuk utolsó felobonása romantikus hőssékké avatja őket. Szerenose, hogy hadvezetésünk nem a kőszan hírekre, hanem a valóság ismerésére alapítja terveit. Esetervek egymásután hozzák a nagy eredményeket. Ezekben és a mi erőnk teljes megfeszítésében kell keresnünk a végső megoldás kulcsát és forrását. Az dönti el a jövőt, hogy erőnket meddig tudjuk feszíteni?

— A postaforgalom Szerbiával. Ismeretes, hogy Szerbiával az egész posta- és táviróorgalom szünetel, úgy hogy oda sem levelet, sem csomagot, sem pénzt vagy táviratot nem lehet küldeni. A Hadifoglyokat Gyarmolító és Tudósító Hivatal kéri a közönséget, hogy Szerbiában lévő hadifoglyok felől ne intézzen kérdéseket hozzá addig, míg a változásról hírlapi uton nem ad értesítést.

— Gyilkosság az ujhelyi erdőben. Véres drama játszódott te tegnapelőtt az ujhelyi erdőben. A véres eset összes mozzanatai még nincsenek felderítve, egyelőre csak a külső-segek ismeretese, amelyekből azonban szinte érthetetlen, hogy miként fejldhetett ki a szörnyű lebonnyóadás. Az esetnek eddig ismeretes körülményei azok, hogy 11 hűtű Antal rudabányászokai lakos az ujhelyi városában megváltotta az ujhelyi erdőből galyta szedésére jogosító jegyet s ezzel kiment és össze is szedett néhány kilo fat. Egyszerre csak összetalalkozott Vitányi Albert sárospataki hegyközségi kerületével, aki felszólította, hogy tegye le és hagyja ott a fat. Meg nem tudni, hogyan, hogyan nem, — de tény, hogy a ket ember között heves összehatalkózásra és összeütözközésre került a sor, amelynek a vége az lett, hogy a kerületi lekapta a vállán függő fegyvert s azzal kétszer ráütött lhnatra, aki súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett. Beszállították az Erzsébet kórházba, ahol élet-halál között lebeg. Vitányit pedig

letartóztatták és az ujhelyi királyi ügyészség megindított a bűnvizsgálatot.

— Van már buza. A kínálat a gabonapiacra valamivel javult, miután az utolsó kormányrendelet, amely szerint csak e hónap végéig lehet gabonát a maximális árakon szabadkészből eladni, hatással volt a forgalomra. A termelők fokozatosan megválnak fölösleges készleteikről noha még mindig vannak, akik azt hiszik, hogy az alárendelt négy koronás árusökkenés nem fog életbe lépni. Ez a föltevés természetesen abszort téves. A tőzsden kívül azonban csak a nem maximált cikkekben szilárd az irányzat, egyebekben alig van forgalom.

— Az ujra sorozott negyvenhárom évesek. A honvédelmi miniszternek tudomására jutott, hogy a negyvenhárom-ötven évesek sorozásán megjelentek olyan negyvenhárom évesek is, akik tulajdonképpen katonailag kiképzett A) osztályú, 1872. évben született népfelkelők és akiket fegyveres szolgálatra egyizben már behívtak, de időközben bizonytalan időre szabadságot kaptak. Ezek a szemé alka-mával nem jelentették be, hogy ők A) osztályú népfelkelők és a bizottság őket megvizsgálta és alkalmasoknak, vagy alkalmatlanoknak minősítette. A feleértételek kikérülése végett a honvédelmi miniszter most rendeletet bocsátott ki, mely szerint azok az 1872. évben született A) osztályú népfelkelők, amennyiben a negyvenhárom-ötven évesek sorozása alka-mával is alkalmasoknak találtattak, november 3-án tartoznak bevonulni, viszont azokra, akik tévedésből jelentek ugyan meg a negyvenhárom-ötven évesek sorozásán, de alkalmatlanoknak bizonyultak, az alkalmatlanságukat kimondó határozatot, bár szabálytalanul hozott megérvényben tartja a honvédelmi miniszter. Ezeket tehát a népfelkelési fegyveres szolgálatra nem fogják behívni, noha a valóságban ők szabadságot A) osztályú népfelkelők.

— A közönség és a tábort postacsomagok. Az ujhelyi postafőnök a következőket közli: Mar több ízben kiadott rendelet dacára, még mindig nagyon sok o y tábort csomag kerül feladásra, amely élelmiszert, illetve könnyen romló dologot tartalmaz, amely körülmény miatt a felvevő postahivatalok utasítva vannak, hogy a tábort postai csomagok tartalmának megállapítására kiváló gondot fordítsanak és ha azokban élelmiszert vagy pedig könnyen romló dolog van elhelyezve, azokat ne vegyék fel. Felkérem tehát a közönséget, hogy a tábortba szülő csomagba élelmiszert ne tegyenek, mert a tábort postai csomagok szállítása s kézbesítése huzamosabb ideig tart s így hiába küldenek élelmiszereket és könnyen romló dologokat, mert azok, mire a címzethez jutnak, mind megromlanak és ennek folytán kárba vesznek; továbbá, hogy az esetben, ha szállítás közben a tartalom romlandósága megállapítását nyer, a csomag térti portálva megterhelve, a feladónak vissza lesz küldve. Es esetben tehát a címzett a csomagban levő egyéb s tényleg szükségesebb felszerelési tárgyakat és ruhaneműket sem kapja meg, csak azért, mert a csomagba élelmiszereket is helyeztek.

— A hadiszolgáltatási köteleesség megszűnése — kihágás. A hivatalos lap a honvédelmi miniszter rendeletét közli, mely szerint mindenki, a kit a hatóság a törvény értelmében valamely személyi vagy dologi hadiszolgáltatásra köteles, tartozik azt a meghatározott módon és időben pontosan teljesíteni. A rendelet ezenkívül elrendeli azt is, hogy olyan tárgyat, amely a törvény értelmében hadiszolgáltatásként igénybe vehető, elrejtteni, eltávolítani, vagy használhatatlanná tenni tilos. Ezen rendelkezés megszegése kihágás, mely két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

— Milyen lesz a tél a harctereken? Cholnoky Jenő dr., a kolozsvári egyetem kitűnő tanára, érdekes előadást tartott Kolozsváron arról, hogy milyen időjárás lesz az eljövendő hónapokban a harctereken. Az orosz hadszíntéren megkezdődik az esős, ködös időjárás, amelyet decemberben dermesztő tél követ. Hő nem esik, inkább erős dér lép el mindent. Riga körül és Keletgaliciában sines hideg, mint Kaspi tó északi partján. A tél tehát ezen a hadszíntéren nem olyan kellemetlen, mint az ősz. Szerbiában megkezdődnek a hosszú esőzések, feláznak az utak, járhatatlannak válnak az ösvények. Igen zord az ősz és a tél a Dardanelláknál, ahol nemcsak az eső, hideg, köd teszi türelmetlenné a helyzetet, de óriási viharok is dühöngenek. Az olasz harctéren a tirói és karinthiai átjárók már ilyenkor magas hó fedi, majd jön a szirokkó és a Kraszt-lejtőkön vízzé válik a hó. Az Apokában korántsem olyan zord a tél, mint a Kárpátokban. Ha nagyobb is a hó, korántsem olyan nagy a hideg. Legkedvezőbb az időjárás a nyugati harctéren, ahol ugyan gyakori az eső és a köd, de még van hideg.

— A hadifoglyok ruházatának beszerzése. A hideg időjárás bealta folytán gondoskodás történt, hogy a munkára kiadott hadifoglyok ott, ahol ez még nem történt volna meg, téli ruhával, fehérneművel és lábbalval haladéktalanul ellátassanak. A szükséges ruházati cikkekről a munkaadó a kivált ruhaneműek nagyságának hozzávetőleges megjelöléseivel pontos kimutatást készít, a kimutatáson a szükségletet a legközelebbi csendőrséggel igazoltassa és e tekintetben a kimutatást annak a hadifoglytábor parancsnokságnak küldje el, amelyből a hadifoglyok kiadattak és ettől a parancsnokságtól kérje a ruhaneműek elkészítését. A hadügyminiszter sürgősen utasította az összes hadifoglytábor parancsnokságokat, hogy a hadifoglyok ruházatát iránt a munkaadók részéről támasztott igényeket azonnal elégítsék ki. Amennyiben ez nem volna lehetséges, a hadügyminiszter a ruhaneműeket haladéktalanul elküldi vagy akadályoztatás esetén intézkedik, hogy a ruházatnak a munkaadók által való beszerzése iránt megfelelő pénzüsség utaltassék ki. A hadifoglyoknak polgári öltözet is adható, de ebben az esetben minden öltönydarab fehér olajfestékkel jelölendő meg, hogy a hadifoglyok könnyen felismerhetők legyenek.

— Az Érdekes Ujság háborús albumából most jelent meg tizenkét gyönyörű képpel a harmadik sorozat. Az első két sorozatnak oly nagy

sikere volt, hogy a füzeteket az országban hamarosan szétkapkodták. Miután a képek oly érdekesek és szépek, hogy vetekednek a legművészesebb festményekkel, ennek a sorozatnak is meg lesa nagy népszerűsége. A tokba foglalt tizenkét képből álló harmadik sorozat ára, szállítással együtt 2 korona és megrendelhető Az Érdekes Ujság kiadóhivatalánál, V., Vilmos császár-ut 78.

Használjunk hadisegély póstabélyeget.

TÜZIFÁT

minden mennyiségben szállít Zemplénmegyei természetből

Ehrenwald Béla
fatermelő Budapest,
VIII., Kalvária-tér 14.
Telefon: József 31—95.

ÖVJATOK
a csukaszürkékét
25 év óta kipróbált

Kaiser-féle
mell-karamollakkal
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás
fojtóköhögés és hukkurut ellen
és a meghűlés mellőzésekül.

6100 közl. hitelesített orvosi
és magánbizonyítvány
kezeskedik a biztos
sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

1 csomag a 20 és 40 l, 1 doboz a 60 l.

Kaphatók: Hrabóczy Kálmán
drogeriájában, Kincsesy Péter,
Kadar Gyula, Kardos Zsigmond
és Ehlerl Gyula gyógyszerárán
Sátoraljaújhegyben.
Kronovits Miksa gyógyszer. Nagy-
mihály, Fabian Arnold gyógyszer.
Homonna, Hazay Géza gyógyszer-
szertrában Töketeresbe Istvay
Imre gyógyszer. Nagymihály.

Bor-pincze

250—300 hordó bor befogadására alkalmas, két elkülöníthető ággal bíró borpincze az Ungváron áganként vagy egészben is kiadó, esetleg eladó. Czim meg tudható a kiadóhivatalban.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázó
Sajhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel,
legfinomabb bel- és kül-
földi anyagok.
Telephon 22. sz.

Szerbia elfoglalása.

Budapest, nov. 11.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Cartoriszktól nyugatra az oroszok egy támadását vertük vissza. Rafalovkától nyugatra osztrák-magyar csapatok német ütegek tüzelésének támogatása mellett az ellenséget a Styrhez vetették vissza. Itt 7 tisztet, 200 főnyi legénységet fogtunk el és 8 géppuskát zsákmányoltunk. Egyéb újság nincs.

Olasz hadszíntér:

Az olaszok megújították Görz elfoglalására irányuló erőfeszítéseiket. A harmadik Isonzó-csatát követő szünet ideje alatt tartalékokat állítottak be a harc vonalba és újabb csapatokat vontak össze. A görzi szakaszon tegnap több órán át tartó heves tüzérségi előkészítés után a Plavatól a Monte di sei Busiig terjedő egész harc vonalon nagy haderővel általános támadásba kezdtek. A bátor védelmezők ujra részben tüzeléssel, részben kézitusával az összes támadásokat az ellenség legsúlyosabb veszteségei közt verték vissza. Az olaszok támadó kedve az estére kitört viharban erre a napra végleg lelohadt.

Délkeleti hadszíntér:

Trebinjetől keletre a montenegróiak egy erős támadását vertük vissza. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Az Uziczától délre előnyomuló osztrák-magyar csapatok tegnap Novararos irányában az ut felét megtették. Ivanjicától északkeletre az ellenséget az ellenséget a Cemernonyerengen levő állásából vetették ki.

Kövess tábornok német hadosztályai a szerbeket a Stolovi-Planina területén szorítják vissza. Odább keletre cs. és kir. csapatok harccal erőszakolták ki a Kranja-Jela és a Pogled-hegyekre vezető utakat. Tresztenikben 1000 szerbet fogtunk el. Vranjacska-Banjában, Treszteniktől délnyugatra, a szerbek egy tábori kórházat, melyben 1000 sebesült katona és tiszt volt egy orvossal, hagytak vissza. Gallvitz tábornok hadserege Brustól északkeletre és a Jastrebac-hegység déli lábánál harcol.

A bolgár csapatok Alexinacnál átkeltek a Morávn.

HÓFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Újabb 4000 szerb fogoly.

Berlin, nov. 11.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az arcvonal több helyén tüzérségi harc, valamint élénk akna és kézigránát tevékenység volt. Egy angol légijármű Bapaumetől északnyugatra kénytelen volt leszállni, a benne ülőket elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Kaemerlnél (Rigától nyugatra) tegnap visszavertünk három támadást, amelyet orosz hajók tüzelése támogatott, az új folyamán csapatainkat tervszerűen és anélkül, hogy az ellenség ebben megzavart volna, visszavontuk a Schlopprtól nyugatra és délnyugatra elterülő erdős terepről, amely az utóbbi napok esőzése folytán mocsárrá változott. A Bersemmüdnél (Rigától délkeletre) egy ellenséges támadás tűzünk miatt nem került kivételre, kisebb ellentámadásunkkal több mint 100 oroszot elfogtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Az osztrák-magyar csapatok német tüzérség támogatása mellett kiűzték az oroszokat Koziachnovkától (a poel—sorniki vasutvonalától) északra, valamint az ahhoz délre csatlakozó állásaikból. 2 tisztet, több mint 200 főnyi legénységet fogtunk el és 8 géppuskát zsákmányoltunk. A vasutvonalától délre az oroszok támadásai meghiúsultak.

Balkán hadszíntér:

A szerbek üldözése a nyugati Moravától délre emelkedő hegységben jól halad előre, több mint 4000 szerbet elfogtunk.

Bojadjeff tábornok hadserege több helyütt átlépte a Moravát.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

Levélpapírok, számlák, falragaszok, meghívók, névjegyek és egyéb nyomdai munkák a legpontosabban és jutányos árban készíttetnek

„Felsőmagyarországi Hirlap” kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10 Hirdetések jutányos árban felvétetnek TELEFONSZÁM 10

SALGÓTARJANI
Kőszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaihely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli-só

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel kiadóhivatalunkban

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a t. Gazdaközönsséggel, hogy korpá eladására a Korpaközponttól megbízást nyertem és azt 100 kg.-ként 20 korona árban, zsák nélkül, árusítom. Az üres zsákokért darabonként 1 kor. 60 fillér fizetendő, azokat megfelelő árban visszaveszem.

Korpát állandóan raktáron tartok.

Schwarz Ignác
Gálszécs.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet.

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankgyesület részvénytársaság
Zemplén-Sadamóczi mész- és agyagipar
telepe Sátoraljaihely,
Sürgönyeim: Bankgyesület. Telefon 32.